

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at sikre den fornødne hjemmel til at Selvstyret kan afholde alle anlægsudgifterne ved anlæggelsen af en grusvej mellem Sisimiut og Kangerlussuaq såfremt at kommunen afholder driften af grusvejen.
(Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut)

Første behandling:

Fra Naleraq vil vi takke medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut, for hans forslag.

Det kan læses i landsplan redegørelsen for 2023, at Sisimiut har 5.520 indbyggere.

Det kan også læses at Selvstyrets boliger i Sisimiut har et renoveringsefterslæb på over 100mio.

At Nukissiorfiit i Sisimiut har et efterslæb på 267mio. At alle havne har et efterslæb på 259mio heraf Qeqqata på 55mio.

En af de større virksomheder i Sisimiut, KNI A/S, har udtrykt et behov på 839mio.

Sidst, men ikke mindst, vil jeg nævne at sundhedsvæsenet har et udtalt behov på 640mio. Spørgsmålet er om disse efterslæb kunne have været handlet på, med udgangspunkt i landets oprindelige befolkning.

Eksempelvis kan nævnes transportkommissionens betænkning, hvor det blev fremhævet, at den største samfundsøkonomiske gevinst kunne fås, ved at forlænge eksisterende landingsbaner til 1199 meter. En prissætning på 100mio for en udvidelse af Nuuk samt en udvidelse af Ilulissat på 73mio vidner om med hvor få midler man kunne have opnået store effekter. Til sammenligning kunne alle andre kortere lufthavne have været indeholdt en 500mio investering for at forlænge til 1199 meter. I alt.

Siumut har været det ledende parti, der har gennemtrumfet lufthavns pakken, som forslagsstilleren nu går imod tanken bag. Her er der nemlig hevet 1.4mia ud af landskassen blot for at etablere Nuuk og Ilulissat lufthavn, og hvis denne investering skal være samfundsøkonomisk gavnligt, står det sort på hvidt at Kangerlussuaq ikke længere skal være international lufthavn.

Forslagsstillersens parti, Siumut, har tilsvarende understreget med vedtagelsen af Mittarfeqarfiit A/S loven, samt deres underskrift med Forsvaret om brugen af Kangerlussuaq, at lufthavnen kun skal være en intern lufthavn i Grønland. Air Greenland har allerede meldt ud de kun kommer til at udføre indenrigs flyvninger med Dash 8, såfremt der er nok efterspørgsel. Efterspørgsel til de 25-40 ansatte der skal betjene bygden? Måske...

Rapporten som forslaget tager udgangspunkt i, har mange deciderede fejlantagelser og fra Naleraq er vi meget forundrede over man ligefrem bruger en så ufuldstændig rapport som grundlag for så stor udgift som vej vil være.

Især når man tænker på at det såkaldte ”opportunity cost” betyder at man vil fravælge vedligehold og andre nødvendige tiltag, både i Sisimiut og andre steder, for at bygge en vej.

Uden at gå ind på alle de enkelte forudsætninger og antagelser der er i rapporten, stopper man ved sætningen om at en af grundforudsætningerne er at Kangerlussuaq fortsætter som international lufthavn, såfremt man skal bygge vejen, og det undrer at der ikke er nogen bemærkning om dette ikke skal ske.

Har politikerne vænnet sig til at leve i deres egen virkelighed, tolke rapporter efter egen forgodtbefindende eller vænnet sig til at love guld og grønne skove uden at hensyn til konsekvenserne? Hvad skal vi så bruge rapporter til?

Det undrer også at man i Naalakkersuisuts udgivelse kan læse at ”Kangerlussuaq fortsætter som international lufthavn”. Hvad er korrekt? Udtalelsen i rapporten eller Mittarfeqarfiit A/S loven, Finansloven for 2023 samt rammeaftalen med forsvaret om Kangerlussuaq?

Hvis man nærlæser rapporten, er der ikke den store efterspørgsel på vejen. Selv forsvaret har ikke svaret på spørgsmålet, men er skrevet ind som en interessent der kan have behov for vejen.

Det står meget tydeligt vejen er for turister og andre udefra. Ikke landets oprindelige befolkning. Derfor vil Naleraq stille de retoriske spørgsmål:

Står man bag affolkning af kysten, som et moderne G60?

Hvor er den påståede prioritering af boliger?

Hvor er prioriteringen af sundhedsvæsenet?

Hvor er prioriteringen af udviklingen af havnen i Sisimiut, der vil få direkte betydning for fiskere og erhvervslivet?

Sikiku Harbour Nuuk A/S har allerede fået Kangerlussuaq havn.

Kalaallit Airports Holding A/S har allerede fået Kangerlussuaq lufthavn.

Så når man aktivt fravalgte Kangerlussuaq som international lufthavn, landets indfaldsvej, forventer man så mange bilturister fra Sisimiut til Kangerlussuaq. Og at de skal betale bom-penne for dette?!? En mærkelig forventning, når man ser faldet i turister blot ved en passage afgift bliver indført.

Fra Naleraq har vi ingen problemer med at det offentlige kan være fødselshjælper til landets udvikling. Desværre må vi give forslagsstillerens tolkning ret.

Qeqqata kommunia blev ofret da lufthavns pakken blev vedtaget.

Fra Naleraq er vi meget betænkelige ved uigennemtænkte beslutninger.

Ja vi fristes til at sige ”hvad sagde vi?” i forbindelse med vedtagelsen af lufthavnspakken.

Hvad sagde vi, da man vedtog Mittarfeqarfiit A/S loven?

Hvad sagde vi, da man underskrev princip og rammeaftalen om Kangerlussuaq med forsvaret?

Hvad er det næste? Det står meget tydeligt angivet i lufthavnspakken, finansloven for 2023 og mittarfeqarfiit A/S loven, at helikoptertrafik i sydgrønland ophører, når lufthavnen i Qaqortoq er færdig. Skal vi så nu til at se populistiske forslag, om at vi alligevel ikke vil acceptere konsekvenserne ved politikernes beslutninger, uagtet om man har forstået beslutningerne eller ej.

Skal vi så til at pille endnu et økonomisk grundlag væk fra allerede vedtagne beslutninger?

Fra Naleraq er vi træt af populistisk slingrekurs, uden forståelse for vedtagne beslutningers konsekvenser.

At have politiske uenigheder har vi fuld forståelse for. Vi har fuld forståelse for politisk kompromis. Men når det gælder beslutninger der har vid betydning for befolkningen, så mener vi det er vigtigt at stå ved de gode såvel som de mindre gode konsekvenser befolkningen bliver udsat for, ved politiske beslutninger.

Fra Naleraq forventer vi koalitionen afviser dette forslag, og i stedet melder klart ud hvad de har af visioner på området. Denne visionsløse slingrekurs er ingen tjent med.

Det må være slut med gættelege, om hvilken af medlemmerne af Naalakkarsuisut der har ret. Hvor mange gange har vi ikke hørt at ”Kangerlussuaq skal ikke lukkes”, uden at høre den samfundsøkonomiske konsekvensanalyse derved giver et stort underskud som skatteyderne skal betale. Uden at høre at lufthavnen ikke skal være international lufthavn, da man allerede har besluttet der kun skal afsættes penge til en indenrigslufthavn.

Hvor mange gange har vi ikke hørt ”vi skal lige afvente arbejdsgruppens resultater”. Hvor er evnen til at udtrykke en politisk holdning.

Ja hvor er visionerne og evnen til at kunne tage gode såvel som hårde beslutninger?

Med disse ord glæder vi os fra Naleraq til at se hvordan koalitionen Inuit Ataqatigiit og Siumut, har tænkt sig at prioritere konsekvenserne af deres beslutninger, samt hvor meget større regning skatteyderne får inden der bliver udskrevet valg igen.